

ISSN 2073-4379

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА

**ВИКЛАДАННЯ МОВ У ВИЩИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ
НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ**

МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ

Збірник наукових праць

Випуск 47

Започаткований 1996 року

Харків
2025

УДК 811: 37.02

Розглядаються теоретичні та методичні питання викладання мов у закладах вищої освіти, принципи створення підручників і навчальних посібників, викладання аспектів мови та місце культурології у процесі навчання іноземних мов, міжпредметні зв'язки.

Для науково-педагогічних працівників, методистів, викладачів, магістрантів та докторантів.

Збірник є фаховим виданням у галузі педагогічних наук
(спеціальності – 011, 014, 015)

(Наказ МОН України № 409 від 17.03.2020)

Категорія «Б»

Засновник Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

Періодичність виходу – 2 рази на рік.

Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
(протокол № 30 від 24 листопада 2025 р.)

Редакційна колегія:

Черноватий Л.М. (головний редактор), докт. пед. наук, проф., Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (61022, Україна, Харків, майдан Свободи, 4), факультет іноземних мов, кафедра перекладознавства імені Миколи Лукаша; науковий співробітник, Університет імені Матяя Бела (Словаччина, 97401, Банська Бистриця, вул. Народна, 12), кафедра англістики та американістики.

Білик О.М. (заст. головного редактора), докт. пед. наук, доц., Харківська державна академія культури (61057, Україна, Харків, Бурсацький узвіз, 4), факультет культурології та соціальних комунікацій, кафедра психології, педагогіки та філології.

Ткачова Н.О. (відповідальний секретар), докт. пед. наук, проф., Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (61022, Україна, Харків, майдан Свободи, 4), Навчально-науковий інститут «Академія вчителства», кафедра інноваційної педагогіки, освітніх трансформацій і лідерства.

Беднарова-Гібова К., Дос. PhD., PhD., доц., Пряшівський університет (08001, Словаччина, Пряшів, вул. 17 Листопада, 1), Інститут британських та американських студій, факультет мистецтв.

Голубничка Л.О., докт. пед. наук, проф., Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого (61024, Україна, Харків, вул. Пушкінська, 77), кафедра іноземних мов.

Кальниченко О.А., доц., Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (61022, Україна, Харків, майдан Свободи, 4), факультет іноземних мов, кафедра перекладознавства імені Миколи Лукаша; дослідник, Університет імені Матяя Бела (Словаччина, 97401, Банська Бистриця, вул. Народна, 12), філософський факультет, кафедра слов'янських мов.

Кушнір І.М., канд. пед. наук, доц., лект.-докт., Стамбульський університет (34400, Туреччина, Стамбул, вул. Емерджи Кемаля, 4), факультет письменства, відділення української мови та літератури, кафедра слов'янських мов.

Лисичкіна І.О., канд. філол. наук, доц., Київський інститут Національної гвардії України (03179, Україна, Київ, вул. Оборони Києва, 7), кафедра філології та військового перекладу.

Монтічеллі Д., PhD, проф., Таллінський університет (10120, Естонія, Таллінн, вул. Нарвське шосе, 29), гуманітарний факультет.

Мяяттю С.К., PhD, доц., Гельсінський університет (00014, Фінляндія, Гельсінкі, вул. Юніонікату, 40), факультет мистецтв, кафедра мов.

Павлешен Д., докт. філол. наук, доц., Загребський університет (10000, Хорватія, Загреб, вул. Івана Лучича, 3), філософський факультет, кафедра української мови і літератури.

Плачинда Т.С., докт. пед. наук, проф., Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (36011, Україна, Полтава, пр. Першотравневий, 24), кафедра фізичної культури та спорту.

Технічні редактори:

Тростинська О.М., канд. філол. наук, доц., Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (61022, Україна, Харків, майдан Свободи, 4), Навчально-науковий інститут міжнародної освіти, кафедра мовної та профільної підготовки.

Тігаренко О.О., канд. філол. наук, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (61022, Україна, Харків, майдан Свободи, 4), Навчально-науковий інститут міжнародної освіти, кафедра мовної та профільної підготовки.

Адреса редакційної колегії:

61022, Харків, майдан Свободи, 4

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна,
кафедра мовної та профільної підготовки, к. III-80,

e-mail: vyklad.mov@karazin.ua

https://periodicals.karazin.ua/language_teaching

Статті пройшли внутрішнє рецензування.

Ідентифікатор медіа у Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: R30-04468 (Рішення № 1538 від 09.05.2024 р. Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. Протокол № 15)

© Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна, оформлення, 2025

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	11
Ксенія Бойко, Валерія Ліхошерстова РОЛЬ ШІ В ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ МОРСЬКОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З НИЗЬКИМ РІВНЕМ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	12
Ганна Бондаренко ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ	25
Олег Зацерковний МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЛІНГВІСТИКИ: КОРПУСНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЛЕКСИКИ ФІНАНСОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	42
Антон Іващук, Наталія Кузик ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ФРАНЦІЇ: ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА, ІНСТИТУЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ	61
Маріана Опир, Світлана Панчишин, Світлана Добровольська ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ: МВОК ЯК РЕАЛЬНА АЛЬТЕРНАТИВА УНІВЕРСИТЕТСЬКІЙ ОСВІТИ.....	74
Олена Павленко, Леся Гречуха ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ ЗАСОБАМИ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ: ТЕОРЕТИКО- МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ТА ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНИЙ ВИМІРИ	89
Анна Погоріла, Галина Пристай, Оксана Савченко ПЕРЕВЕРНУТЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ.....	107
Людмила Радомська, Юрій Суліма МОВНІ МОДЕЛІ ШІ В ОСВІТНЬОМУ КОНТЕКСТІ: АНАЛІЗ СТРАТЕГІЙ КОМУНІКАЦІЇ.....	119
Світлана Ревуцька ФОРМУВАННЯ КОГНІТИВНОЇ ГНУЧКОСТІ ЯК СКЛАДНИКА КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ШЛЯХОМ УДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК ПИСЬМА	143

DIGITAL LEARNING REVOLUTION: MOOCS AS A VIABLE ALTERNATIVE TO UNIVERSITY EDUCATION

Mariana Opyr

Senior Lecturer, the Department of Foreign Languages, Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies of Lviv (80381, Dubliany, 1 V. Velykoho Str.);

e-mail: opyrmb@lnup.edu.ua;

ORCID: <https://orcid.org/orcid.org/0000-0002-0233-7227>

Svitlana Panchyshyn

Senior Lecturer, the Department of Foreign Languages, Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies of Lviv (80381, Dubliany, 1 V. Velykoho Str.);

e-mail: panchyshynsb@lnup.edu.ua;

ORCID: <https://orcid.org/orcid.org/0000-0001-9444-4232>

Svitlana Dobrovolska

PhD of Economic Sciences,

the Department of Foreign Languages and Translation Studies,

Lviv State University of Life Safety

(79007, Lviv, 35, Kleparivska Str.);

e-mail: dobrovolskasr@ukr.net;

ORCID: <https://orcid.org/orcid.org/0000-0002-2389-4890>

The article examines the role of Massive Open Online Courses (MOOCs) in the professional activities of university teachers in Ukraine, particularly in the context of digital transformation and the disruption of traditional educational processes due to wartime conditions. The need for flexible, accessible, and resilient educational solutions has become increasingly important to sustain teaching and learning despite various institutional, infrastructural, and geographic challenges. Special attention is paid to the possibilities of translating the theoretical potential of MOOCs into practical language teaching, including their use for developing communicative competence, improving teachers' digital pedagogy, and enriching foreign language courses through authentic multimedia content, interactive tasks, and self-paced learning modules.

The study aims to explore the attitudes of Ukrainian university educators toward the use of MOOCs, identify the factors influencing their adoption, and assess how MOOCs contribute to professional development and

their potential for professional development and pedagogical innovation. Ukrainian university educators generally perceive MOOCs positively, valuing their accessibility and flexibility in acquiring new knowledge and enhancing digital competencies, especially amid current geopolitical and infrastructural challenges.

From the perspective of language education, MOOCs can be effectively used to support blended learning models, develop students' receptive and productive language skills, expand exposure to authentic professional discourse, and foster learner autonomy through independent online practice.

The study reveals a strong awareness of MOOC platforms and highlights existing challenges related to institutional frameworks and methodological support. Addressing these challenges would allow language teachers to systematically integrate MOOCs into syllabi, align online course outcomes with learning objectives, and use external platforms as a meaningful extension of classroom-based language instruction.

Overall, MOOCs present valuable opportunities for international collaboration and skills enhancement, contributing to the modernisation of educational practices. With appropriate support, they could become essential to professional development and curricular innovation, bolstering the resilience and competitiveness of Ukrainian universities. Future research should focus on student perspectives and effective integration models tailored to specific disciplines.

REFERENCES

1. Bobrikova, Y., Boiko, A., Karpenko, O., Chepil, M., & Taranenko, Y. (2023). Informal Online Education: Teacher-worker in Modern Conditions. *Journal of Higher Education Theory and Practice*. 23(5), pp. 33-43. DOI: <https://doi.org/10.33423/jhetp.v23i15.6404>
2. Chen, H. (2023). Influencing Factors of the Quality of MOOCs Based on the KANO Model. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET)*. 18(17), pp. 20-32. DOI: <https://doi.org/10.3991/ijet.v18i17.42507>
3. Duan, P. (2021). The social presence of online education: how MOOC platforms in China cope with collective trauma during COVID-19. *Asian Journal of Communication*. 31(5), pp. 436-451. DOI: <https://doi.org/10.1080/01292986.2021.1941152>
4. Griffiths, M.A., Goodyear, V.A., Armour, K.M. (2022). Massive open online courses (MOOCs) for professional development: meeting the needs

- and expectations of physical education teachers and youth sport coaches. *Physical Education and Sport Pedagogy*. 27(3), pp. 276-290. DOI: <https://doi.org/10.1080/17408989.2021.1874901>
5. Kostikova, I., Holubnycha, L., Marmaza, O., Budianska, V., Pochuieva, O., Marykivska, H. (2023). Real Country Experiences: On-line Teaching in Wartime After Pandemic in Ukraine. *International Journal of Interactive Mobile Technologies*. 17(3), pp. 123-134. DOI: <https://doi.org/10.3991/ijim.v17i03.36419>
 6. León-Urrutia, M., Cobos, R., Dickens, K. (2018). MOOCs and their influence on higher education institutions: Perspectives from the insiders. *Journal of New Approaches in Educational Research*. 7(1), pp. 40-45. DOI: <https://doi.org/10.7821/naer.2018.1.252>
 7. Rubaai, N., Hashim, H. (2019). Polytechnic ESL lecturers' acceptance of using massive open online course (MOOC) for teaching english as a second language (ESL). *International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering*. 8(9), pp. 114-121. DOI: <https://doi.org/10.35940/ijitee.I7530.078919>
 8. Salun, M., Zaslavska, K. (2024). MOOCs and their contribution to nonformal learning in the realities of Ukrainian business education. *Proceedings of Socratic Lectures*. 11, pp. 120-125. DOI: <https://doi.org/10.55295/PSL.11.2024.14>
 9. Saregar, A., Kirana, L.J., Asyhari, A., Anugrah, A., Fitri, M.R., Panse, V.R. (2024). Technology and Digital Literacy: Interrelationships and the Impact of Acceptance with Self-regulated Learning. *E3S Web of Conferences*. 482, 04006. DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202448204006>
 10. Semerikov, S.O., Vakaliuk, T.A., Mintii, I.S., Didkivska, S.O. (2023). Challenges facing distance learning during martial law: results of a survey of Ukrainian students. *Educational Technology Quarterly [Online]*. 2023(4), pp. 401-421. DOI: <https://doi.org/10.55056/etq.637>
 11. Sharov, S., Kolmakova, V., Sharova, T., Pavlenko, A. (2021). Analysis of MOOC on programming for IT specialist training. *TEM Journal*. 10(4), pp. 1884-1894. DOI: <https://doi.org/10.18421/TEM104-52>
 12. Sharov, S., Liapunova, V., Sharova, T. (2019). Analysis of the opportunities of the Prometheus platform for the professional development of future teachers. *TEM Journal*. 8(4), pp. 1469-1476. DOI: <https://dx.doi.org/10.18421/TEM84-52>
 13. Sharov, S., Yekimov, S., Sharova, T., Derkachova, O., Kolomoiets, H. (2023). Using online courses at an agrotechnological university. *E3S Web of Conferences*. 452, 07015. DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202345207015>
 14. Shevchenko, V., Malysh, N., Tkachuk-Miroshnychenko, O. (2024). Distance learning in Ukraine in COVID-19 emergency. *Open Learning: The Journal of Open, Distance and e-Learning*. 39(1), pp. 4-19. DOI: <https://doi.org/10.1080/02680513.2021.1967115>

15. Yamba-Yugsi, M., Atiaja, L.A., Luján-Mora, S., Eguia Gomez, J.L. (2022). Determinants of the intention to use MOOCs as a complementary tool: an observational study of Ecuadorian teachers. *Sustainability (Switzerland)*. 14(22), 15189. DOI: <http://dx.doi.org/10.3390/su142215189>

The article was received by the editors 15.09.2025.

The article was recommended for printing 16.11.2025.

The article published 30.12.2025.

In cites: Опыр М., Panchyshyn S., Dobrovolska S. (2025). Digital learning revolution: MOOCs as a viable alternative to university education. *Teaching languages at higher educational establishments at the present stage. Intersubject relations*. 47, pp. 74-88. <https://doi.org/10.26565/2073-4379-2025-47-05>

Conflict of Interest

The authors declare no conflict of interest regarding the publication of this manuscript. Furthermore, the authors have fully adhered to ethical norms, including avoiding plagiarism, data falsification, and duplicate publication.

Authors Contribution: all authors have contributed equally to this work
The work does not use artificial intelligence resources.

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ: МВОК ЯК РЕАЛЬНА АЛЬТЕРНАТИВА УНІВЕРСИТЕТСЬКІЙ ОСВІТІ

Мар'яна Опыр

старший викладач кафедри іноземних мов

Львівського національного університету ветеринарної медицини та

біотехнологій імені С.З. Гжицького

(80381, Дубляни, вул. В. Великого, 1);

e-mail: opyymb@lnup.edu.ua;

ORCID: <https://orcid.org/orcid.org/0000-0002-0233-7227>

Світлана Панчишин

старший викладач кафедри іноземних мов

Львівського національного університету ветеринарної медицини та

біотехнологій імені С.З. Гжицького

(80381, Дубляни, вул. В. Великого, 1);

e-mail: panchyshynsb@lnup.edu.ua;

ORCID: <https://orcid.org/orcid.org/0000-0001-9444-4232>

Світлана Добровольська

канд. економ. наук,

доцент кафедри іноземних мов та перекладознавства

Львівського державного університету безпеки життєдіяльності